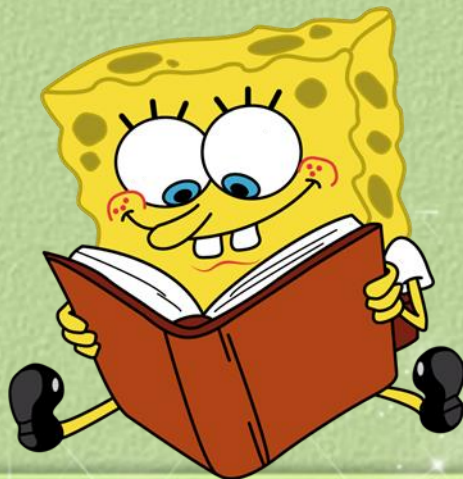
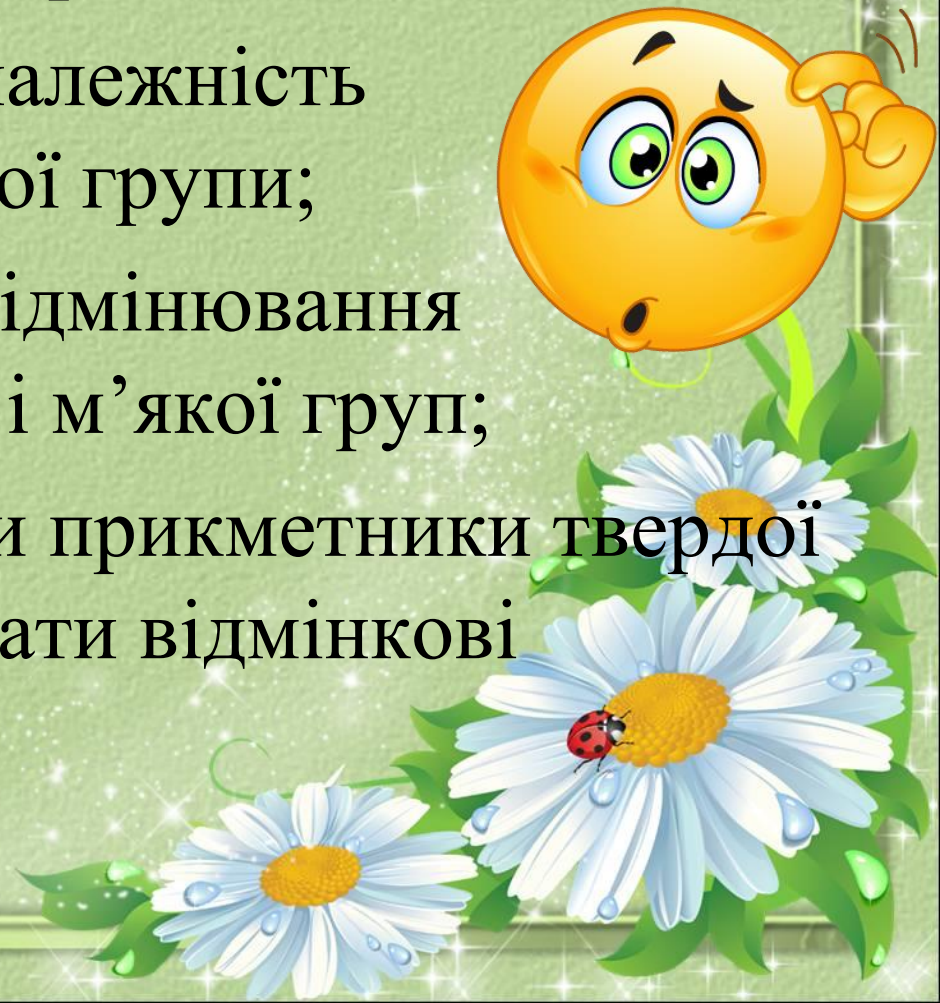

Відмінювання
прикметників.
Прикметники
твердої і м'якої груп

Сьогодні на уроці ти...

- ✓ поглибиш знання про прикметник;
- ✓ навчишся визначати належність прикметників до певної групи;
- ✓ з`ясуєш особливості відмінювання прикметників твердої і м`якої груп;
- ✓ навчишся відмінювати прикметники твердої та м`якої груп, визначати відмінкові закінчення.

«Аналіз думок»

Прочитай текст. Випиши прикметники, зверни увагу на кінцевий приголосний основи прикметника. З'ясуй, чи однаково ми вимовляємо закінчення цих слів. З чим це пов'язано?

Вже синій шовк неба покрився мереживом чорних гіллячок, наче ажурною мантильєю. Потому почався холодний дощ, закрутив задерикуватий вітер. Природа довго боролася, шуміла, протестувала і не хотіла скоритися дощовій погоді. А таки мусила.

Прикметники поділяються на групи:

Тверда група

(основа
закінчується на
твердий
приголосний)

Наприклад: зелен**ий**,
гарн**ий**, Сергіїв (усі
присвійні); рад, зелен
(короткі форми)

М'яка група

(основа
закінчується на
м'який
приголосний)

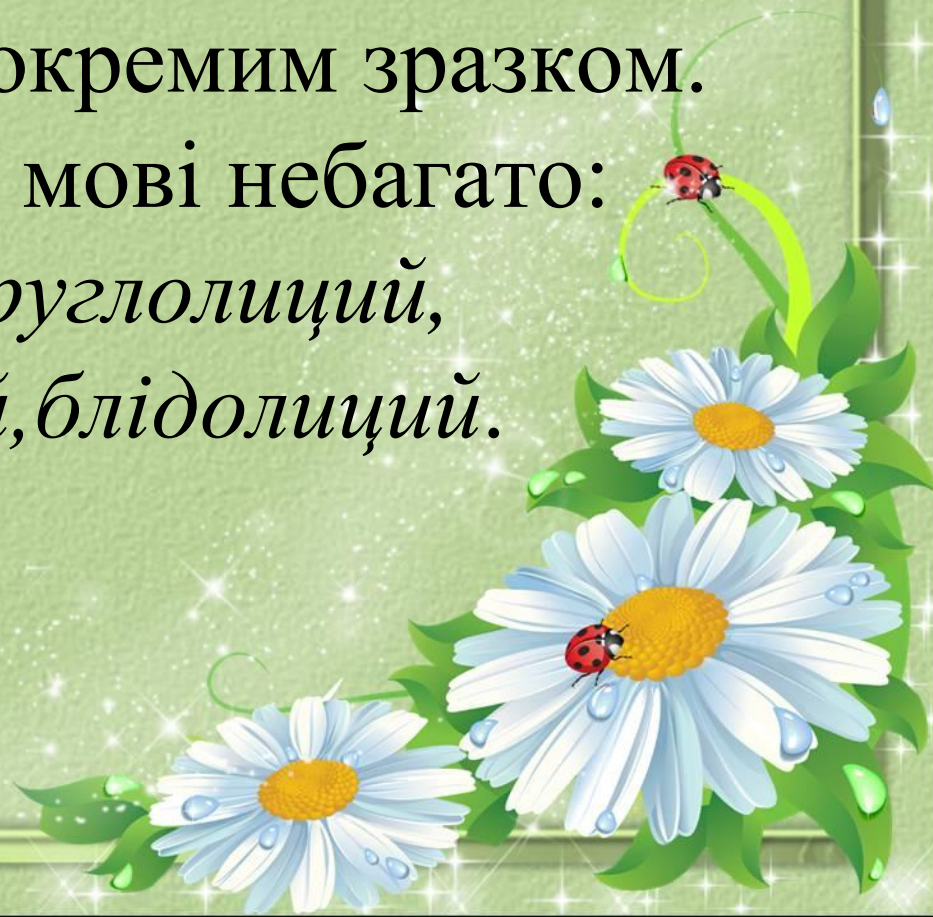
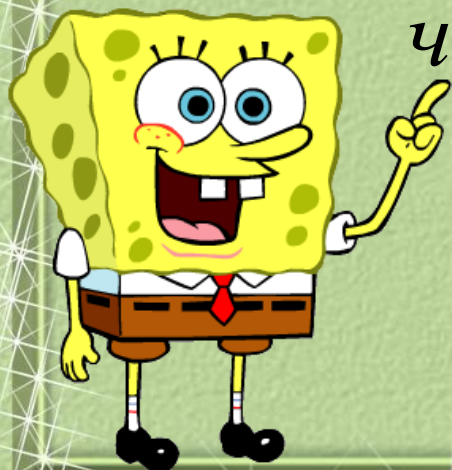
Наприклад: син**ий**,
осінн**ий**, зовнішн**ий**,
безкрай**и**[безкрай**ий**] ,
довгош**и**й[довгоши**ий**]

Запам`ятай!

Прикметники на **–лиций** не належать ні до твердої, ні до м'якої групи. Вони відмінюються за окремим зразком.

Їх в українській мові небагато:

*білолиций, круглолиций,
червонолиций, блідолиций.*

ВІДМІНЮВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ ТВЕРДОЇ ГРУПИ

	ЧОЛОВІЧИЙ РІД	ЖІНОЧИЙ РІД	СЕРЕДНІЙ РІД	МНОЖИНА (для всіх родів)
Н.	народн <u>ий</u>	народн <u>а</u>	народн <u>е</u>	народн <u>і</u>
Р.	народн <u>ого</u>	народн <u>ої</u>	народн <u>ого</u>	народн <u>их</u>
Д.	народн <u>ому</u>	народн <u>ій</u>	народн <u>ому</u>	народн <u>им</u>
Зн.	як Н. або Р.	народн <u>у</u>	народн <u>е</u>	як Н. або Р.
Ор.	народн <u>им</u>	народн <u>ою</u>	народн <u>им</u>	народн <u>ими</u>
М.	(у) народн <u>ому</u> (народн <u>ім</u>)	(у) народн <u>ій</u>	(у) народн <u>ому</u> (народн <u>ім</u>)	(у) народн <u>их</u>

ВІДМІНЮВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ М'ЯКОЇ ГРУПИ

Н.	давн <u>ий</u>	давн <u>я</u>	давн <u>є</u>	давн <u>і</u>
Р.	давн <u>ього</u>	давн <u>ьої</u>	давн <u>ього</u>	давн <u>іх</u>
Д.	давн <u>ьому</u>	давн <u>ій</u>	давн <u>ьому</u>	давн <u>ім</u>
Зн.	як Н. або Р.	давн <u>ю</u>	давн <u>є</u>	як Н. або Р.
Ор.	давн <u>ім</u>	давн <u>ьою</u>	давн <u>ім</u>	давн <u>іми</u>
М.	(у) давн <u>ьому</u> (давн <u>ім</u>)	(у) давн <u>ій</u>	(у) давн <u>ьому</u> (давн <u>ім</u>)	(у) давн <u>іх</u>

Відмінювання прикметників на *-лиций*

Відмі- нок	Однина, чоловічий рід	Однина, жіночий рід	Однина, середній рід	Множина
Н.	круглолиц ий	круглолиц я	круглолиц е	круглолиц і
Р.	круглолиц ього	круглолиц ьої	круглолиц ього	круглолиц их
Д.	круглолиц ьому	круглолиц ій	круглолиц ьому	круглолиц ими
З.	круглолиц ий (круглолиц ього)	круглолиц ю	круглолиц е	круглолиц і (круглолиц их)
О.	круглолиц им	круглолиц ьою	круглолиц им	круглолиц ими
М.	на круглолиц ьому (круглолиц ім)	на круглолиц ій	на круглолиц ьому (круглолиц ім)	на круглолиц их

Постав подані прикметники в називному відмінку чоловічого роду і запиши у два стовпчики: а) м'якої групи; б) твердої групи.

Дорожньому, крайнє, панського, безкрайому, правдивому, послідовного, досвітню, літньої, кількісний, братнього, довговій, громовому, повітового, кліматичної.

Якщо ти правильно виконав завдання,
з третіх букв записаних слів складеться
перша частина прислів'я:
«... — дотримай його».

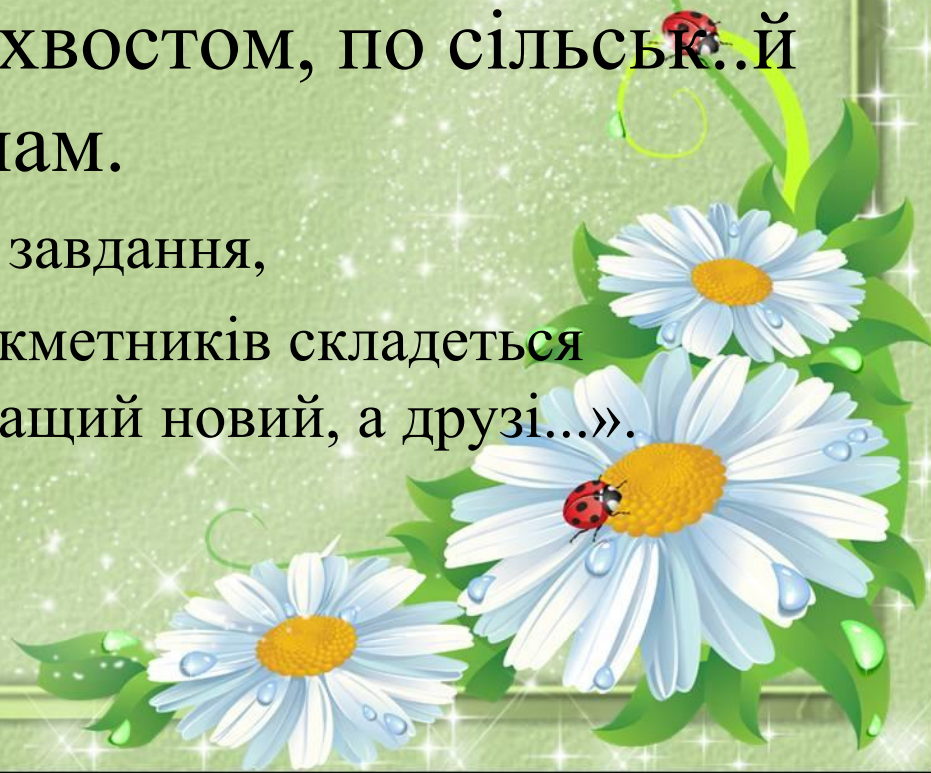

Запиши словосполучення з прикметниками у два стовпчики: а) зі вставленою буквою **и**; б) зі вставленою буквою **і**.

Без акваріумн..х рибок, на яскрав..м малюнку,
у стародавні..х рукописах, у далек..й країні, з
кращ..ми друзями, на крайн..й хаті, у гаряч..х
джерелах, з ящірчин..м хвостом, по сільськ..й
дорозі, з білолиц..м дівчам.

- Якщо ти правильно виконав завдання,
з других букв записаних прикметників складеться
закінчення прислів'я: « Одяг кращий новий, а друзі...».

Визнач рядок, у якому всі прикметники належать до *м'якої* групи:

- а) звичайн...й, широк...й, тривожн...й;
- б) торішн...й, міцн...й, цьогорічн...й, сільськ...й;
- в) син...й, мужн...й, справжн...й, останн...й;
- г) ближн...й, всесвітн...й, рад...й, вишнев...й.

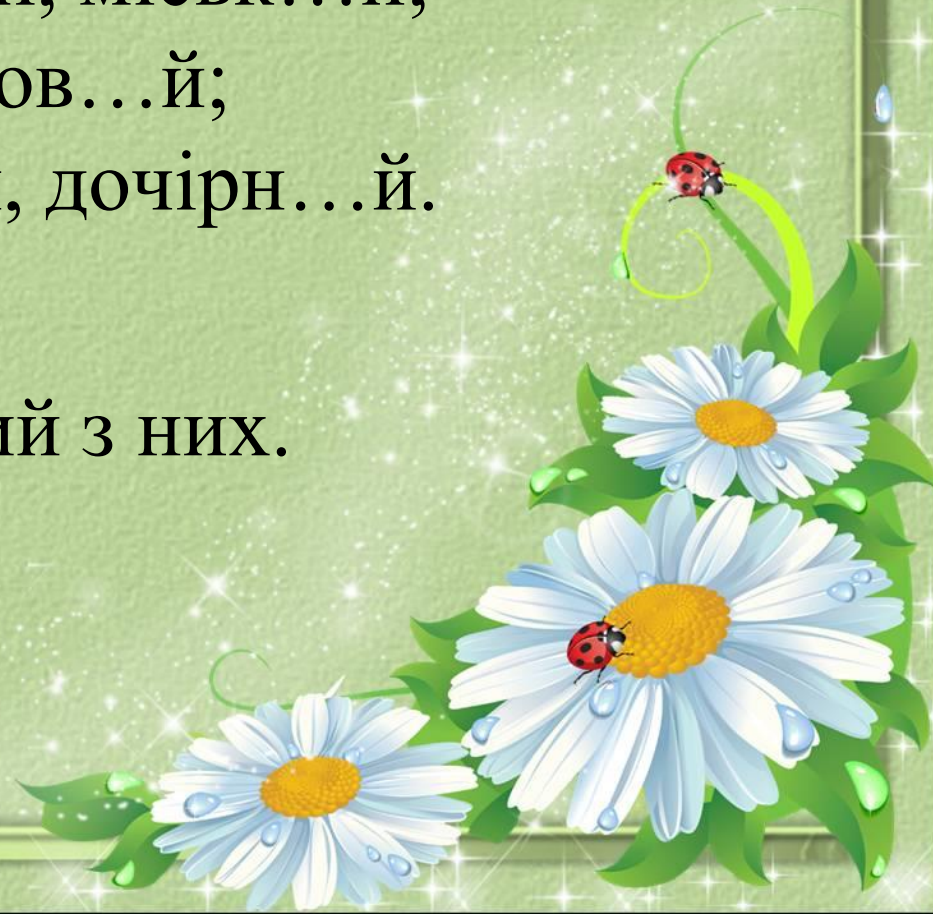
- Провідміняй будь-який з них.

Визнач рядок, у якому всі прикметники належать до *твердої* групи:

- а)могутн...й, віковічн...й, останн...й;
- б)безкрайн...й, осінн...й, міськ...й;
- в)важк...й, бідн...й, віков...й;
- г)безодн...й, городн...й, дочірн...й.

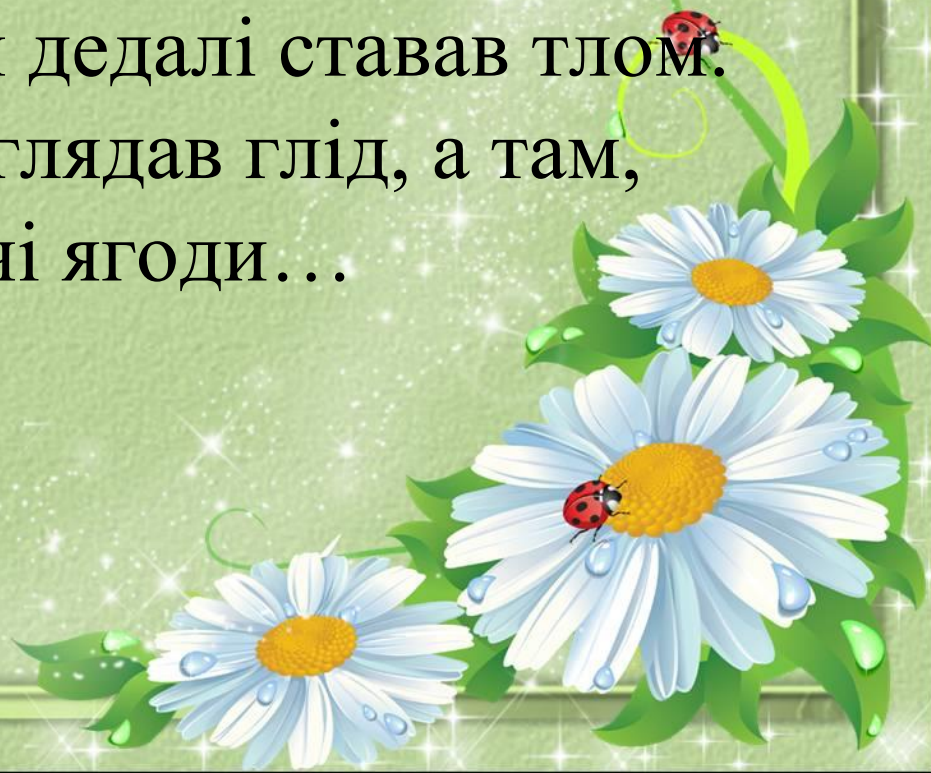
- Провідміняй будь-який з них.

Творче конструювання

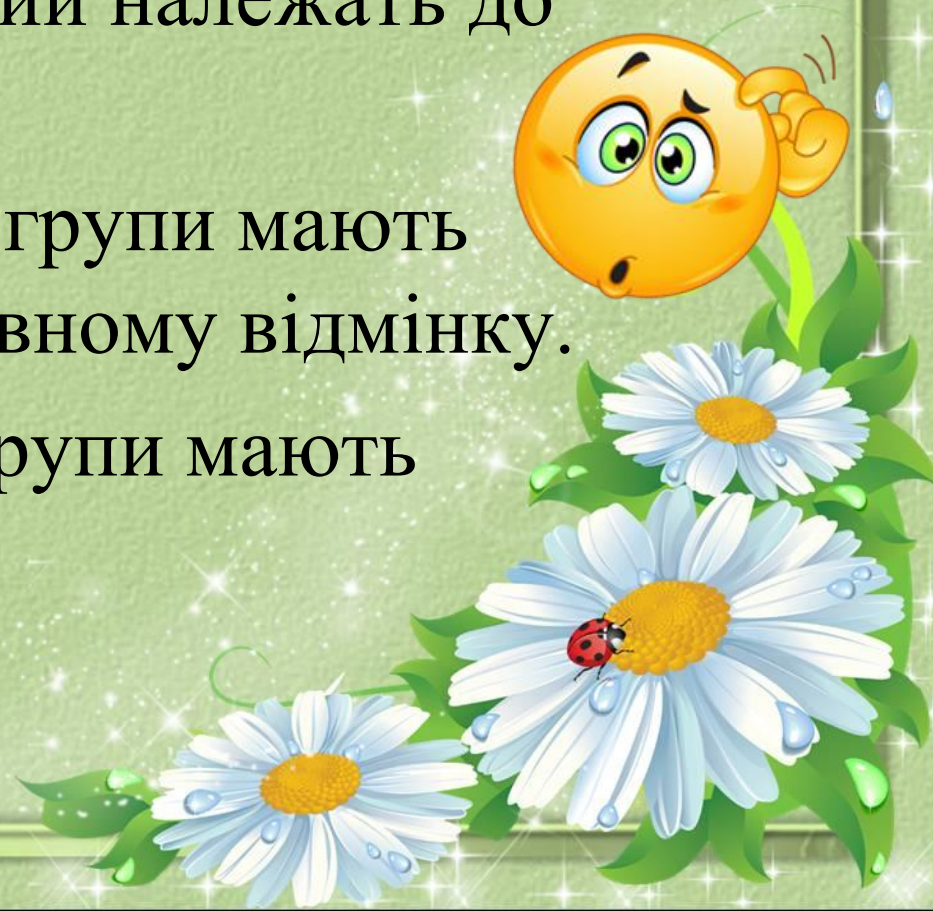
Пошир текст прикметниками, познач їхні закінчення.

За луками починався лісок. Деревця спочатку ріденько витягувались у лінію, потім утворювали масив, який дедалі ставав тлом. Де-не-де кущиками проглядав глід, а там, дивись, червоніють вовчі ягоди...

Гра «Вірю – не вірю»

- Прикметники поділяються на тверду, м'яку і мішану грипи.
- Прикметники на –лиций належать до твердої групи.
- Прикметники твердої групи мають закінчення –ий у називному відмінку.
- Прикметники м'якої групи мають закінчення -ій, -їй.

**Сьогодні
на уроці
Я...**

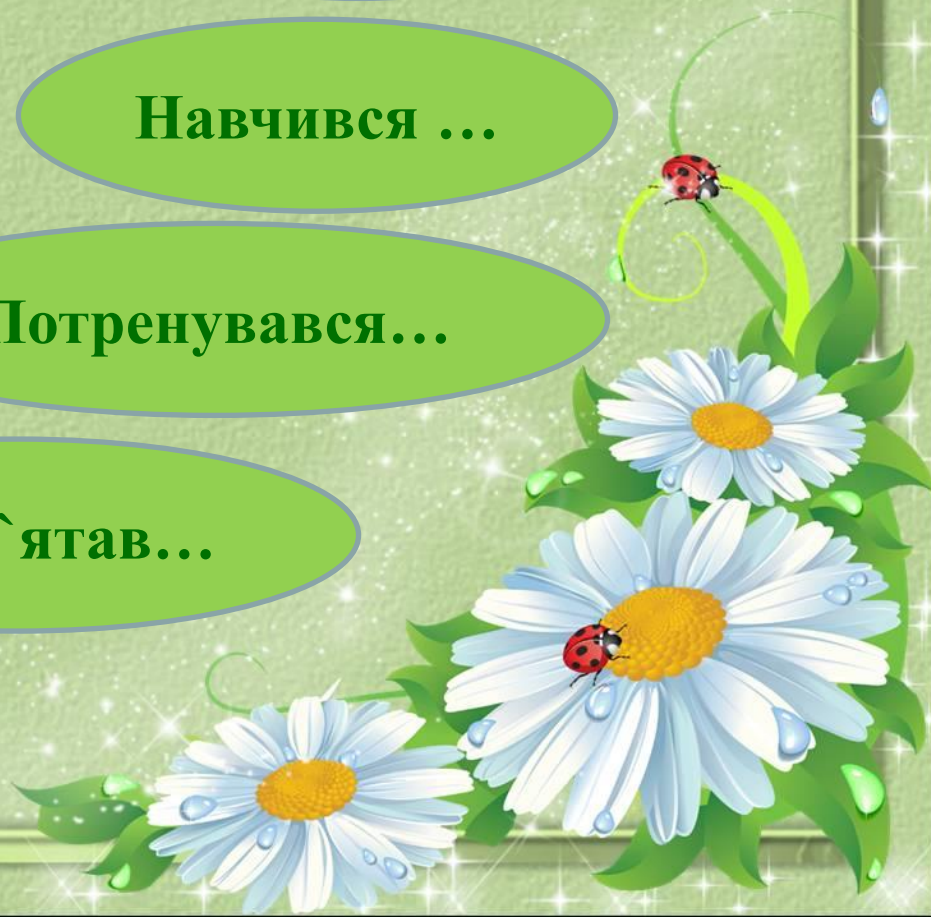
Повторив...

Дізнався...

Навчився ...

Потренувався...

Запам'ятав...

**Дякую за роботу!
До зустрічі!**

